

Kowy

Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

CENA PRENUMERATY: w Łodzi z odnośnikiem do domu i na prowincji rocznie Mk. 27, półrocznie Mk. 13.50, kwartalnie Mk. 6.75, miesięcznie Mk. 2.25. Zagranicą kwartalnie Mk. 7.50

Czwartek, 17 stycznia 1918 r.

CENA OGŁOSZEŃ: Na stronach 1-aj i w tekście Mk. 1.75 f. za wiersz pet. jedno-linowy. Nekrologja i Reklamy 75 f. za wiersz pet. Ogłoszenia zwyczaj. 50 f. za wiersz pet. Drobnia po 7 f. za wiersz

DRUGA LOTERJA KLASYCZNA

rzecz Towarzystw Kulturalno - Oświatowych

23,500 zasadniczych losów, na które pada 11,750 wygranych i 10 premji.

Główna wygrana 350,000 mk. i wiele innych na ogólną sumę 2,705,700 marek.

Opłata za cały los 24 marki.

Ciągnięcie 1-aj klasy d. 21 i 22 lutego 1918 r.

Zarząd: **Warszawa, Królewska 23.**

Reprezentacja na Łódź i okolice **STANISŁAW LIPSKI** Piotrkowska 10

KOLEKTORZY I KOLEKTORKI

chcące zająć się sprzedażą losów

LOTERJI KLASYCZNEJ

na rzecz Towarzystw Kulturalno - Oświatowych

zeńcą się zgłosić do

Agentury Łódzkiej, Piotrkowska 10.

Stanowcza decyzja.

Z materiału, jaki przyniosły depesze dni ostatnich, odbiera się wrażenie, iż znajdujemy się obecnie w przededniu stanowczej decyzji a raczej przesilenia się w ostatniej fazie wojny powszechnej, której kres coraz wyraźniej zarysowuje się na widnokręgu dziejów. Rzecz prosta, że taki olbrzymi kataklizm dziełowy, jaki sądzono przeżyć naszemu pokoleniu, nie może się zakończyć za jednym zamachem. Musi on dobieść swego kresu, a jego finał obfitszym być w zagadnienia, nielatwe narazie do rozwiązania wobec ogromu postulatów, kwestji i hasel, wysuniętych podczas wojny, której geneza i przebieg nie da się porównać z żadną z jej poprzedniczek, znanych dotychczas dziejom ludzkości.

Pomimo wysuniętej w Brześciu Litewskim zasady pewnego prowadzenia układów pokojowych, obie strony nie wyjawiają jeszcze z całą otwartością i jasnością celów, do jakich dążą ostatecznie. Jest to całkiem zrozumiałe, jeżeli weźmiemy pod uwagę stan psychologiczny delegatów obu grup, układających się w Brześciu o pokój. Z jednej strony są to wytworni dyplomaci, przedstawiciele państw ewentualnie, którym przedewszystkiem leżało na sercu interesy mecarstw, jakie reprezentują i dawne tradycje dyplomatyczne, nie pozwalające odkrywać wobec przeciwnika kart, w tej partji dyplomatycznej, jaką rozgrywają, nietyle dlatego, by pragnęli zamaskować, ku szemu właściwie dążą, ile przez sta ostrożność, by nie pozwolić wy prowadzić się w pole i wyrozumieć istotnych intencji przeciwnika. Z drugiej strony delegacji rosyjskiej są to ideowcy, przepojeni zasadami i poglądami partyjnemi, ludzie w sztuce dyplomatycznej nie wyrobieni, są za-

tem przeciwnikami, a raczej partnerami, w których taktycę zorientować się nie łatwo i zawsze trzeba być przygotowanym na niespodziane i nieoczekiwane posunięcia na szachownicy dyplomatycznej, utrudniające rozwiązanie danej kwestji w sposób kompromisowy.

Dlatego też nie należy oczekiwać zbyt szybkiego tempa w posuwaniu się naprzód rokowań pokojowych w Brześciu Litewskim. Z dotychczasowego jednak ich przebiegu wnioskować można, że bądź co bądź doprowadzą one do porozumienia zupełnego i pokój na wschodzie Europy stanie się niebawem faktem spełnionym. Wogóle o przedłużeniu się wojny na dłuższą metę, jak to wręcz niektórzy zdeklarowani pesymiści, mówić nie może wobec jak najwyraźniej już ujawnionego dążenia wszystkich ludów zarówno krajów wojnujących, jakoteż neutralnych, do pokoju porozumiewawczego, gwarantującego współzycie narodów i państw na zasadach sprawiedliwości, prawa i poszanowania odrębności każdego narodu.

Porównyując ostatnie przemówienia lorda Lloyd'a George'a, prezydenta Wilsona, lorda Balfour'a z zasadami, na jakich opiera swój program układów pokojowych rewolucyjna Rosja, z programem hr. Czernina, uchwalami większością parlamentu Rzeczy Niemieckiej i manifestem socjalistów sztekelmskich, dojdę muszę do wniosku, że obie grupy państw wojnujących w głównych zarysach są zgodne. Obie dążą do takiego pokoju, któryby na zasadzie nowego układu stosunków międzynarodowych zagwarantował długotrwały pokój i jednocześnie uwolnił ludzkość od wojen i militarystki na okres możliwie jak najdłuższy, przynajmniej do czasu, dopóki nowy porządek rzeczy nie ulegnie spaceniu lub przeżyje sam siebie i musi ustąpić miejscu innemu.

Jest to zatem wykładnik potądania żywiołowego pokoju, opartego na prawie i słuszości, a zarazem pragnienie współzycia narodów na podstawie swobodnej, wolnej od wszelkiego przymusu i ucisku rywalizacji na drodze postępu coraz lepszemu udoskonalaniu politycznego, społecznego i gospodarczego życia rodziny narodów.

Obok punktów stycznych w programach obu grup wojnujących, są i bardzo znaczne różnice, zawierają się one jednak bardziej w formie i ujęciu programu ogólnego pokoju, aniżeli w istocie rzeczy. Badając pilnie wyrzucenia mówców stanu obu grup wojnujących, odnosimy wrażenie, jak gdyby obie macały nawzajem grunt i wystawiają maksimum żądań, strzegąc się bacznie okroślenia minimum z obawy, by strona przeciwna nie pomówiła drugiej strony o wyczerpanie i niezdolność do prowadzenia dalszej walki, a tam samem nie stanęła twarde przy swoich maksymalnych warunkach. Wrażenie to wywiera szczególnie obóz koalicjantów, któremu odpadnięcie od koalicji Rosji, grozi znacznym osłabieniem jego szans na ostateczne zwycięstwo strony przeciwniej. To też nie słyszy się w ostatnich przemówieniach polityków koalicji zapowiedzi walki aż do ostatecznego zwycięstwa.

Teraz jeżeli weźmiemy pod uwagę zabiegi socjalistów wszystkich krajów o sprowadzenie jak najszybszej pokoju ogólnego; oraz wpływ, jaki rewolucja rosyjska wywarła na wszystkie niemal ludy świata, nie wykluczając krajów neutralnych i zestawiając te wszystkie z prądami pokojowemi, pomimo represji odnośnych rządów reszającymi wciąż w krajach koalicji, oraz z zapowiedzianą w dniach najbliższych konferencją koalicji w Paryżu, na której ma uleżyć rewizji traktat londyński, dotyczący nie zawierania przez

uczestników koalicji odrębnego pokoju, jeżeli wiadomość tą porównamy z zapowiedzią wspólnej odpowiedzi koalicji na wezwanie Rosji o przyłączenie się do układów pokojowych w Brześciu Litewskim, dojdę muszę do wniosku, że jesteśmy w przededniu stanowczej decyzji, dotyczącej likwidacji wojny powszechnej.

Nie należy bowiem zbyt poważnie wątpić, że rokowania o pokój ogólny toczą się wprawdzie nieoficjalnie, ale kwestia rychłego zawarcia pokoju ogólnego, a przynajmniej omawiania możliwości wdrożenia urzędowych rokowań pokojowych, nie schodzi z porządku dziennego, zarówno w państwach wojnujących, jakoteż i centralnych. Idzie o to, by nie zaszła przed nadejściem wiosny, t. j. pery odpowiedniej do rozpoczęcia ofensywy na wielką skalę, co mogłoby szanse pokoju ogólnego odroczyć do późnej jesieni. Ciekawą jest zatem rzeczą, jaka na zapowiedzianej w Paryżu konferencji zapadnie decyzja koalicjantów, czy przechylili szalę na korzyść pokoju, czy też dalszej wojny?

Aby odpowiedzieć na to pytanie, tak czy inaczej, zamalo posiadamy danych.

To tylko pewne, że szybszy przebieg i ostateczny wynik rokowań pokojowych w Brześciu Litewskim na przyspieszenie lub opóźnienie pokoju ogólnego będzie miał wpływ doniosły.

St. Łp.

Rokowania

w Brześciu - Litewskim.

Biuro Wolffa komunikuje: W dniu 14 stycznia o godz. 5 pp. odbyło się 4 te posiedzenie niemiecko-austriacko-węgiersko-rosyjskiej komisji do spraw terytorjalnych.

Sekretarz stanu v. Kühlmann zakomunikował, że rządy sprzymierzone postanowiły na sformułowane propozycje delegacji rosyjskiej dać odpowiedź również w postaci sformułowanej. Pragnąłby on tylko ponownie zwrócić uwagę na to, że praktykowany obecnie przez delegację sposób prowadzenia pertraktacji za pomocą dokumentów pisemnych uważa za zabierający zbyt wiele czasu i nie przyspieszający pożądanego wyniku. Jeżeli się chce istotnie osiągnąć pokój, to należałoby na przyszłość omówić wszystkie kwestje, a potem wybrać po jednym członku z każdej strony i poruczyć im zredagowanie przebiegu. Panowie ci, jako komitet redakcyjny, musieliby próbować, jak dalece by im się udało porozumieć do wspólnego ujęcia przebiegu obrad, a w razie niemożliwości tego wyjaśniliby w zgodnym porozumieniu punkty różnie i utrwalili na piśmie.

Następnie odczytano odpowiedź sprzymierzonych, która brzmi, jak następuje:

Wręczono niemieckiej i austriacko-węgierskiej delegacji propozycje delegacji rosyjskiej, dotyczącej rozwoju spraw na okupowanych przez państwa centralne terytoriach Rosji tak dalece, mijają się z zamierzeniami

sprzymierzonych, że należy je określić, jako nie do przyjęcia w przedłożonej formie. Pomijając zewnętrzny formę tych propozycji, nie można nie zauważyć, że nie mają one charakteru kompromisu, do którego dąży państwo centralne, lecz są raczej jednostronnym żądaniem rosyjskim, nie uwzględniającym trytonia, by wziąć pod uwagę upragnione założenia strony przeciwnej.

Pomimo to, delegacja austriacko-węgierska i niemiecka gotowe są jeszcze raz jasno wyrazić na piśmie poglądy swoje na kwestie bieżące i jeszcze raz przedsięwziąć próbę, czy da się urzeczywistnić kompromis, do którego oni dążą. O części okupowanych przez państwa sprzymierzonych terytoriów traktuje § 1 projektu niemieckiego. Kwestja została omówiona i nie wymaga przede dalszych rozstrząsań.

Kwestja okupowanych chwilowo przez państwa centralne terytoriów, żyjących własnym życiem państwom, da się rozbić w stosunku do czasu na 4 okresy:

1) Okres pomiędzy zawarciem pokoju z Rosją i zakończeniem rosyjskiej demobilizacji;

2) okres od pokoju rosyjskiego do pokoju ogólnego;

3) okres stadium przejściowego dla nowych narodów; i wreszcie

4) okres ostateczny, w którym nowe państwa przeprowadzą swoje organizacje państwowe w całej pełni.

Należy powtórnie zwrócić uwagę na to, że dla państw centralnych chwila zawarcia pokoju z Rosją nie oznacza ogólnego pokoju, jak to się odwrotnie ma z Rosją, że przeciwne państwa te zmuszone będą w dalszym ciągu prowadzić wojnę ze swymi przeciwnikami. Wobec delegacji rosyjskiej delegacje sprzymierzone oświadczają ponownie, że są one zdania, że powołane zgodnie z konstytucyjną organy tych nowych terenów państwowych należy uważać za chwilowo zupełnie kompetentne do reprezentowania woli szerokich warstw ludności.

W sprawie powstania jednostki państwowej wielkie znaczenie ma wyrok sądu najwyższego w Waszyngtonie z roku 1803, który opiewa, że suwerenne prawa Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej muszą być uznane w całej pełni od dnia ogłoszenia ich niepodległości, t. zn. od dnia 4 lipca 1776 roku, zupełnie niezależnie od uznania ich przez Anglię w traktacie z roku 1782. (Pier. Droit, international codifié str. 160). Delegacje sprzymierzone przyjmują do wiadomości oświadczenie rządu rosyjskiego, w związku z którym należy zadać pytanie, o jakiego tytułu prawnego obecnie rząd rosyjski swoje uprawnienie i zobowiązanie do zapewnienia istotnej wolności samookreślenia tych terytoriów doprowadza do ostateczności, t. zn. aż do dalszego prowadzenia wojny. Jeżeli fakt przynależności tych okrugów do państwa b. cesarza rosyjskiego nie nakłada żadnych obowiązków na ludność tych okrugów względem republiki rosyjskiej, czy też tody nie jest rzeczą zupełnie oczywistą, na szczeb republika rosyjska chce ugruntować swoje prawa i obowiązki względem tej ludności. Jeżeli się natomiast jak to czyni delegacja rosyjska, stanie na punkcie widzenia, że republika posiada tego rodzaju prawo władzy istotnie 1) obszar terytorium, 2) polityczne przesłanki do wykonywania prawa samookreślenia, 3) rządu przejściowego i 4) formę wyrażenia woli są temi czterema punktami, co do których należy próbować osiągnięcia zgody.

Ad. 1: Twierdzenie, że prawo samookreślenia przysługuje narodom, nie zaś również częściom narodów, nie zgadza się z naszym ujęciem pojęcia samookreślenia narodów. Części narodów mogą również usamodzielniać i wyodrębnić się prawnie. Nie oznacza to w żadnym razie, że granice okupacyjne mają być miarodajne dla rozgraniczenia tych części. Kurlandja, Litwa i Polska stanowią

jednostki polityczne również pod względem historycznym.

Niemcy i Austro-Węgry nie mają zamiaru przyłączenia do siebie okupowanych przez się terytoriów. Nie zamierzają one zmuszać kwestionowanych terytoriów do przyjęcia tej czy innej formy państwowej. Chcą jednakże pozostawić sobie wolną rękę co do zawarcia traktatów wszelkiego rodzaju z ludami okupowanych terytoriów.

Ad. 2: Co do wykonania powyższego to widać się one z zasadniczo różnic, na którą ciągle wskazywać będzie delegacja państw sprzymierzonych.

Odwolania wojska, dopóki trwa wojna, jest niemożliwe, jednakoż można osiągnąć to, że ilość wojsk, o ile na to pozwala względy militarne, będzie można zredukować do takiego stopnia, jak tego będzie wymagało utrzymanie porządku w kraju, oraz względy techniczne. Można zabezpieczyć utworzenie żandarmerii narodowej.

Co dotyczy powrotu uchodźców, oraz ludności ewakuowanej podczas wojny, to przyrzeka się szczególną rozpatrzenie poszczególnych wypadków. Kwestja ta przekazana być może osobnej komisji, gdyż prelektor dający nie nadała jej znaczenia politycznego.

Ad. 8: Propozycja rosyjska w szczegółach jest niejasna i wymaga wyjaśnienia. Należy jednakże dodać bez ogródek, że w miarę zbliżania się ogólnego pokoju, wybranym przedstawicielom ludności kraju dawać będzie w coraz większym stopniu współudział w zarządzie.

Ad. 4: Delegacja sprzymierzona wyrażała zasadniczo swoją zgodę, aby głosowanie na szerokiej podstawie sankcjonowało postanowienia co do przynależności państwowej tych terytoriów. Jednostronne upieranie się przy referendum wydała się nielubym praktyczne. Vetum ciała reprezentacyjnego, wybranego i uzupełnionego na szerokiej podstawie, byłoby zdaniem delegacji sprzymierzonej, wystarczającym. Należy zwrócić uwagę, że uznane przez rząd komisarzy ludowych twory państwowe we wnętrzu b. cesarstwa rosyjskiego, np. Ukraina i Finlandja, nie powstały w drodze referendum, lecz dzięki postanowieniom konstytuansów narodowych, wybranych na szerokich podstawach. Ożywione pragnieniem dążenia do porozumienia z rządem rosyjskim, rządy Niemiec i Austro-Węgier uczyniły te daleko idące propozycje, podając jednocześnie, że stanowią one ostateczne ramy, w których można mieć nadzieję do pokojowego porozumienia.

Rozwijając te zasady, kierowały się one bacznie koniecznymi motywami nieosłabiania własnej siły zbrojnej, dopóki trwa nieszczęśliwa wojna a także intencją, by dozwolili narodom, graniczącym z ich państwami, aby same rozstrzygnęły ostatecznie i samodzielnie o swojej przyszłości i nie wpadały przytem w stan ostatecznej nędzy i rozpaczy. Porozumienie między Rosją a państwami centralnymi w tej ciężkiej sprawie możliwe jest tylko wtedy, jeżeli Rosja również wykaże poważną chęć zawarcia zgody i jeżeli ona, zamiast usiłowań nadawania jednostronnych dyktatów, starać się będzie rozstrząsać sprawę i z przeciwnego punktu widzenia i odnaleźć tę jedyną drogę, która prowadzi do pokojowego wyniku. Tylko przy istnieniu takich intencji delegacje państw sprzymierzonych mogą jeszcze mieć nadzieję na pokojowe załatwienie konfliktu.

Następnie zabrał głos Treokli i oświadczył, że sądzi, iż przeczytana odpowiedź państw centralnych usuwa przynajmniej wszelkie wątpliwości co do trudności formalnych, które powstały przed delegacją rosyjską na poprzednim posiedzeniu dzięki mowie generała Hofmana. Delegacja rosyjska jest zdania, że w danym wypadku prowadził ona pertraktację z jedną partją w osobie

rządu niemieckiego niaelasaiona. Sekretarz stanu, v. Kühlmann, wskazał na to, że wszystkie punkty tego traktatu wynikały jedynie z politycznej woli rządu niemieckiego. Dopóki ten pogląd nie został przez nikogo formalnie obalony, delegacja rosyjska uważa to za oświadczenie formalne. Jeżeli generał Hofmann zwraca uwagę na to, że rząd rosyjski opiera się na swej sile i działa przemysłą przeciwko wszystkim, którzy inaczej niż on myślą, słętaniasz ich, jako kontrrewolucjonistów i burżuów, to wypada w każdym razie zauważyć, że rząd niemiecki również opiera się na sile.

Na całej przestrzeni dziejów nie znamy dotychczas innych rządów. Dopóki społeczeństwo składa się z walecznych klas, dopóty sła rządu opierać się będzie na sile i utwierdzać będzie swoje panowanie gwałtem.

Co do obu przykładów, przytoczonych przez generała Hofmana, to w żadnym razie nie charakteryzują one naszej polityki w sprawie narodowościowej.

Z Rady Miejskiej.

Wczorajsze posiedzenie Rady Miejskiej otworzył prezes T. Sulowski, w obecności 39-in radnych.

Przewodniczący komunikuje, że na zebraniu prezydium Rady w dniu 15 b. m., po gruntownym rozpatrzeniu się w materiałach, dotyczących uchwały z dnia 9 i 10 b. m. i opierając się na przyjętych w tych razach zwyczajach, prezydium deszło do przekonania, że powyższa uchwała — jest w jawnej sprzeczności z uchwałą, zapadłą w dniu 12 listopada, wobec czego powzięta w d. 9 i 10 stycznia uchwałę uważać należy za niebyłą.

Dla rozstrzygnięcia jednakże zasadniczo kwestji, czy uznać, czy też nie uznać uchwały z d. 9 i 10 b. m. za legalną, prezydium Rady postanowiło przekazać tę sprawę wyższej instancji, t. j. ministerjum spraw wewnętrznych. Do tego zaś czasu z wprowadzeniem do budżetu i asygnowania na seminarjum żydowskie sumy mk. 25,000 należy się wstrzymać.

Radni, podzielałac poglądy prezydium, wyrazili swoją zgodę.

W myśl porządku obrad przewodniczący poddał pod rozpatrzenie budżet Wydziału Nieszienia Pomocy Biednym.

Wniosek radnych Rozewaja i Helenderskiego, aby zapomogi dla dorosłych i dzieci podniesione były do mk. 1.50 tygodniowe został odrzucony.

Wniosek, aby powiększyć liczbę bonów na bezpłatne obiady z 6-siu do 15,000 dziennie i wyasygnować na ten cel 200,000 mk. został odrzucony.

Przyjęto do wiadomości, że wniosek radnych dr. Rozewaja i Helenderskiego w sprawie powiększenia pensji personelowi tanich kuchni, po rozpatrzeniu przez Komisję Skarbową, nie zyskał aprobaty.

Wniosek, dotyczący wydania polecenia magistratowi wypłacić zapomogi tanim kuchniom za 2 tygodnie z góry, większością głosów został odrzucony.

Wniosek, aby wyznaczono na bezpłatne lekarstwa sumę mk. 100,000 na 150,000 mk., upadł.

Na skutek wniosku radnego Wolczyńskiego, aby sumę 70,000 mk., przeznaczoną na koszty grzebania ciał biednych zmarłych, podnieść do 100,000 mk., radni uchwalali zasadniczo, aby Magistrat ponosił całkowicie wszelkie koszty, związane z grzebaniem ciał biednych zmarłych, t. j., że przewidywana w budżecie na ten cel suma mk. 70,000 może być, w razie potrzeby, przekroczona.

Przy rozpatrywaniu tytułu IV wydatków tegoż działu zgodzono się, aby: subsydjum dla „Kropki mleka“ podnieść z 50-siu do 120,000 mk., a Two uczestników powstania z 1863 r. wyznaczyć mk. 2,500, na utrzymanie żydowskiego Domu sierot przy ul. Konstantynowskiej na ochronę przy

ul. Cegielińskiej i na tygodową szkołę freblowską — postanowiono wyznaczyć mk. 14,000.

Wniosek radnego Helenderskiego, aby sumę 10,000 mk. na Komitet dla dostawy taniego ebuwia podnieść do 250,000 mk., wywołał bardzo ożywioną dyskusję, w rezultacie której projekt ten przekazany został do rozpatrzenia Komisji do spraw ogólnych.

Głosowanie imienne nad wnioskiem radnego Helenderskiego w sprawie wyznaczenia 200,000 mk. na wsparcia dla związków zawodowych wykazało, że za projektem oświadczyło się 2-oh, przeciw zaś — 36 radnych, wstrzymało się od głosowania 2-oh.

Po zestawieniu cyfr wszystkich tytułów Wydziału Nieszienia Pomocy Biednym okazało się, że ogólna wydatki stanowią mk. 9,274,300, wpływ zaś mk. 575,100.

Następnie zaakceptowano wydatki na zapomogi dla rodzin rezerwistów w sumie mk. 4,000,000.

Dalej przyjęto budżet Wydziału Plantacji Miejskich, przewidujący wydatkach mk. 173,857 i we wpływach 3,000 mk.

Budżet Wydziału Kwaterunkowego, przewidujący we wpływach marek 533,000 i w wydatkach marek 3,652,000 radni bez dyskusji zatwierdzają.

Budżet Zarządu Głównego, po wprowadzeniu poprawek i zmian niektórych pozycji, oraz uzupełnień, przedstawia się, jak następuje: wpływ przewidują mk. 3,483,980, wydatki zaś mk. 783,975.

Zgodzone się na utrzymanie sumy mk. 20,000 na Wydział statystyczny. Również zaakceptowane budżet Wydziału Finansowego i Rachunkowego, przewidujący we wpływach mk. 23,260,180, a w wydatkach mk. 3,144,151.

Wniosek radnego Helenderskiego, aby dodatki drożyzniarne otrzymani wszyscy nauczyciele i aby na ten cel były wyasygnowane 60,000 mk., zostało odrzucone.

O g. 9 ej wieczorem przewodniczący zamyka posiedzenie, zaznaczając, że na następnym zebraniu ukończone będzie trzecie czytanie budżetu, pozem dokonane będą wybory do prezydium oraz do komisji radzieckich.

Kronika

— W rocznicę styczniową. Na uroczystym wieczorze, urządzanym we wtorek, 22 b. m. przez kózkich Legionistów w sali Domu Ludowego (ul. Przejazd 34) odegrano zestana przez nich dwie sztuki, oparte na tle roku 1863-ge: „Stary mundur“, Józefa Wisniewskiego i „Zastandarem“, Jadwigi Strokowej. Pozaem program obejmuje dwa przemówienia przedstawicieli wojskowskiej polskiej z doby obecnej i z doby powstania styczniowego, dwie deklaracje aktualne, tudzież występy chóru legionowego z żołnierskimi pieśniami obozowymi i narodowymi.

Dochód z wieczoru przeznaczony jest na zakupne ciepłej odzieży dla superarbitrowanych legionistów, którzy zwolnieni zostali z powodu ran i złego stanu zdrowia z wojska.

Na specjalnem zebraniu swoim wybrał oni komitet z 6 swoich towarzyszy broni w osobach byłych legionistów: Karola Blaszczynskiego, Leonarda Szewczyka, Aleksandra Stańczyka, Stanisława Przybylskiego, i Aleksandra Majera, którzy przy uczestnictwie kierownika Głównego Urzędu Zaciągu w Łodzi, na podstawie osobistego znajomości potrzeb każdego z kolegów, decydowane będą, co komu jest najniezbędniejsza.

Bilety wejścia w cenie od 50 fen. do 5 mk. są do nabycia w biurze dzienników „Promień“, Piotrkowska N° 81.

— Wybory do prezydium R. M. Ponieważ kadencja prezydium Rady Miejskiej, jak również i komisji upłynęła z dniem 1 stycznia r. b. nowe wybory odbędą się prawdępo,

Ze źródeł półrządowych natomiast wyszło oświadczenie, że o podobnych żądaniach nigdy nie było mowy i że są one złosliwym wymysłem, mającym na celu utrudnienie rokowań pokojowych.

Sprawa wysp Alandzkich.

BERLIN, 16.1. Podług „Berliner Tageblattu”, agencja Havasa donosi ze Sztokholmu:

Senator Svinhuvud, mianowany pierwszym prezydentem republiki fińskiej, oświadczył, że Finlandja nigdy nie zwróci Szwecji wysp Alandzkich.

(Podana wezera) depesza twierdziła wręcz przeciwnie).

Telegramy własne

Dalsze rokowania w Brześciu

BRZESK LITewSKI, 17.1 (w.) — W ciągu dzisiejszego ranka delegacje państw ewerporozumienia zgrupowali się w celu odbycia poufnej narady. Sekretarz stanu v. Kuhlmana w dłuższym przemówieniu zdał sprawozdanie z przebiegu pertraktacji z dni ostatnich, dotyczących uregulowania spraw politycznych i terytorjalnych. Przewodniczący delegacji wyrazili swą absolutną jednogłośnie z poglądami p. Kuhlmana.

Wobec niepomyślnego stanu zdrowia ministra spraw zewnętrznych, hr. Czernina, wyznaczone na dzień dzisiejszy poufne narady z delegatami ukraińskimi odbyły się w prywatnym mieszkaniu hrabięgo.

Półtorogodzinne obrady, w których wzięli również udział delegaci niemieccy, stwierdzili, że w kwestjach zasadniczych, dotyczących przyszłych stosunków politycznych pomiędzy państwami centralnymi a

Ukrainą—poglądy delegacji niewiele się różnią. Tę drogą uczynione poważny krok naprzód. Na jutro zapowiedziane dalszy ciąg narad. Rozpatrywane będą również sprawy natury gospodarczej).

Po ukończeniu poufnej wymiany zdań, które spodziewane jest wkrótce—delegacje przystąpią do omawiania szczegółów.

Z komisji głównej.

BERLIN, 17.1. (w.) — Do „Voss. Ztg.” komunikują z parlamentu: Klady zostana wznowione debaty polityczne w Komisji głównej — dziś jeszcze niewiadome. Tymczasowo, poruszając od ezwartku i w ciągu dni następných, Komisja główna parlamentu zajmie się rozpatrywaniem spraw, dotyczących cenzury.

Rekrutacja w Ameryce.

WASZYNGTON, 16.1. (w.) — Ag Reutera. Przewodniczący komisji wojskowej senatu, Chamberlain, na skutek podania departamentu wojny, wnosił do senatu nowelę prawna, według której wszyscy mężczyźni, którzy w dniu 5 lipca 1917 r. mieli 21 lat skończonych, podlegać będą rejestracji wojskowej.

Zarządzenie to wywołane zostało zadaniem marszałka naczelnego, gen. Crowdera, w celu dostarczenia 700,000 żołnierzy rocznie przez cały czas trwania wojny.

Odroczone prze: ówienie.

BERLIN, 17.1 (w.) — Jak informuje „Lok. Anz.”—oczekiwana w parlamencie na piątek mowa kancelerza Rzeszy—będzie prawdopodobnie odroczone na później. Jest prawdopodobnem, że pan v. Hertling przemówi dopiero w przyszłym tygodniu.

I Loteria Legionów Polskich.

(Tabela nieurzędowa.)
V klasa. 2-gi dzień elagnienta.

Główniejsze wygrane padły na następujące numery:

Mk. 100.000 № 22305
Mk. 4.000 № 11360 22787
Mk. 2.000 № 12449 14897 15225
20198 29983
Mk. 1.000 № 963 5250 5405 6375
6641 7586 8742 14931 15277 15714 23135 24526
30414
Mk. 500 № 989, 5875, 9410,
12654 15527 22202 25039 25677 26669 28760
31033.
Mk. 200 № 2182 5687 6908 7313
8085 10769 11260 13947 15922 16170 24958
25039 25855 27021 28282,

Po mk. 100 Nr Nr.:

2 5 8 27 200 18 26 35 44 76 87 89 95 302
83 437 91 517 31 66 631 60 90 97 714 38 47
802 20 906
1000 95 96 142 65 263 65 89 312 28 56
60 61 67 86 403 29 39 41 576 92 610 32 83 728
869 89 902 20 93
2016 28 122 66 232 33 41 302 7 8 76 91
99 402 20 26 513 36 58 60 613 14 32 37 41 44
48 92 97 726 47 85 883 948 44
3004 69 154 65 82 217 37 303 15 35 87
48 75 98 415 23 93 598 606 13 44 707 14 76 90
95 871 85 957
4111 26 33 226 67 317 24 400 24 27 571
72 97 629 81 84 757 822 913 14 30 47 55
5018 24 72 110 77 85 87 97 215 77 340
47 410 31 61 92 508 36 71 88 633 59 72 73 807
19 22 31 77 80 909 86
6028 36 90 118 52 86 213 37 53 93 94 310
36 66 67 69 420 22 68 564 68 74 91 92 697 711
44 45 63 850 72 98 925
7009 26 70 115 48 53 243 74 92 302 39
401 5 7 16 22 32 51 56 61 67 84 529 31 63 83
675 86 764 94 816 900 1
8072 79 91 95 96 117 42 224 397 439 62
526 33 70 614 15 55 72 729 33 79 848 74 80
95 925 42
9019 47 79 62 147 77 262 69 380 90 409
22 25 60 500 13 14 14 87 608 27 33 72 726 32
57 70 878 919 50 91
10008 77 114 38 213 18 59 416 19 34 39
504 58 628 39 42 53 68 732 78 96 836 70 922
90
11019 18 19 24 56 58 113 39 40 80 205 19
86 803 13 429 25 44 72 90 584 622 82 96 743

62 66 801 19 22 24 46 50 53 60 924 89 68 77
81
12121 29 53 96 205 80 305 19 42 76 445
58 521 76 660 89 741 803 21 55 70 23 934 39
97
12060 68 113 2451 90 216 18 34 41 44
303 5 30 35 63 65 95 427 65 67 69 78 93 539
53 99 606 22 24 27 30 95 702 12 800 7 31 96
904 27 53 72
14030 35 57 94 115 17 213 18 94 300 5
46 422 39 88 501 60 68 84 96 616 735 61 64
805 14 31 902 24 90
15000 84 111 57 60 94 287 347 64 420
26 33 42 45 66 76 93 528 41 63 72 615 21 67
722 29 31 86 94 827 81 99 917 24 47 48 90
16004 59 77 98 126 48 49 240 77 311 75
449 55 63 88 570 74 84 600 12 716 59 81 869
90 908 74 76
17032 74 83 101 17 75 84 96 255 58 99
311 19 59 60 65 70 477 87 525 41 91 664 70 82
88 720 834 42 80 85 86 903 21 25 29
18050 39 66 69 81 122 24 226 50 79 322
50 67 412 59 60 67 500 86 72 97 664 718 36
818 28 33 34 90 311 13 14 20 57 69 77
19041 42 132 61 95 265 306 94 444 46 72
501 37 44 604 710 22 57 816 23 80 925 27 73
84 89
20009 22 32 39 111 95 209 24 395 493
620 21 60 96 706 28 53 57 78 831 942 71 75
21104 96 210 48 335 45 82 542 655 708
32 52 813 22 26 52
22003 120 45 48 63 203 14 42 352 405 6
508 29 36 603 44 877 911 32 50 63 99
23004-29 39 55 82 83 185 81 209 59 68
325 56 59 429 31 55 78 559 69 635 55 714 29
47 78 83 89 846 63 70 918 60
24002 10 12 67 81 110 19 66 82 243 56
339 83 94 99 437 80 522 40 90 612 79 700 25
93 804 11 58 905 9 68 78
25021 40 53 60 131 202 7 41 346 446 59
83 547 64 610 17 96 760 817 18 21 51 902 3 17
26003 111 17 44 57 235 40 51 385 474
90 504 13 16 23 59 73 79 89 90 622 69 713 28
54 80 843 60 68 901
27082 91 107 16 255 58 84 410 24 432 62
90 622 30 52 98 779 81 825 28 36 40 67 68 917
28023 27 71 84 96 300 408 25 89 335 74
661 68 82 820 34 72 73 967
29001 14 35 39 75 84 195 278 90 303 13
16 81 95 405 53 56 568 601 7 8 48 51 60 71
744 800 10 85 905 32 58
30006 20 127 74 234 63 318 24 74 90 407
61 534 47 608 13 43 50 75 93 721 51 825 50
51 74 981 86 98
31005 31 69 76 87 261 78 83 308 23 57
47 401 26 29 39 76 532 93 96 603 5 24 55 70
18 22 23 39 46 60 65 801 52 900 18 73,

Wydawnictwa „Kurjera Łódzkiego“

Następujące wydawnictwa nasze, nabywać można w administracji (ulica Zachodnia № 37,) **po brdzo niżonych cenach.**

Konkurencja (nowela)	zamiast 25 kop.	— 25 fen.
Szewc warszawski (powiastka)	10	— 10
Sen Marysi o N. Marji Pannie	10	— 10
Pamiętniki Warjata 4 tomy	2 rb.	— 2.40
Poświęcenie (nowela)	60	— 75
Sztabs kapitan Rybnikow	60	— 75
Chłuba detektywów	60	— 75
Z tamtego świata	60	— 75
Co zrobić, aby handel szedł dobrze	25	— 35

Za kilka fenigów nowa bluzka
Farba dla użytku domowego PALATYN do farbowania wszelkich starych rzeczy: ubrania, garnitury i t. p.
Żądać tylko z firmą **BIAŁOGORSKI i S-ka** Cegielniana № 49.

W niedzielę, dnia 20 b. m. o godzinie 2-jej po poł. w SALI RADY ZWIĄZKOW I STOWARZYSZEN przy ul. Pustej 11a, odbędzie się **roczne sprawozdawcze zebranie członków związku zawodowego robotników i robotnic przemysłu metalowego.**
Zebranie to, jako zwołane w drugim terminie jest prawnie mocne bez względu na ilość zebranych.

Zakład krawiecki Fr. Klinowski
przyjmuje obstalunki po cenach przystępnych
ulica Piotrkowska 155.

OGŁOSZENIA DROBNE
Do sprzedania wioskowa posiadłość rolna pod Łodzią z laskiem, ogrodem budynkami i inwentarzem. Wiadomość: Przejazd № 14. Księgarnia Urbanowicza. 0
Jedyny w Łodzi zakład **reparacyjny** garderoby używanej: prze-rabia, nieuje, odświeża, czyści. pi-rze chemicznie i farbuje garderobę męską. Roboty wykonywa starannie, szybko i tanio. Polecia Sortownia Chrześcijańska Piotrkowska 174.

W poniedziałek, dn. 21-go stycznia r. b., o g. 8 w. na kursach Esperanta przy Łódzkim Esperantckim T-wie (Długa 90) rozpoczyna się wykłady dla 2-eh nowych początkowych kompletów w jęz. wykładowych polskim oraz niemieckim. Zapisani kandydaci zechca się zgłosić. Dalsze zapisy na miej-sca wakujące przyjmuje kancelarja T-wa codziennie prócz sobót i niedziel) od 8—10 w. Kurs 3-miesięczny marek 5 (cieć) 1

Karbid tylko z mk. 50 funt — można dostać u Rotmana, Nowomiejska 8. front.
Kapusta kiszona — 500 pudów, po niskiej cenie, można dostać u Rotmana, ul. Konstanytnowska № 40, w podwórzu, partert 3
Zaginęła Gewerberolle, wydana na piekarnię dla Stefana Sikorskiego 1
Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Michailiny Jaskiewicz 1
Zaginęła legitymacja wydana dla 5-eiu osób, z 14 uczestku, na imię Frmm Szymon 1
Zaginął paszport niemiecki, wydany w Tomaszowie, na imię Adama Brzezińskiego. 1
Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Aleksandra Langnera. 1
Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Apolonji Kudrzyckiej. 1

Akuszerka
z dyplomem Cesarskiej Akademji medycznej w Piotrogródzie, praktykująca 20 lat, przyjmuje. Dla pań przyjezdni; osobny lokal. — Piotrkowska 132 m. 14 —

Lekarz-dentysta S. GORDIN
Konstantynowska 18
Przyjmuje od godziny 10 do 1 i od 3—7.

LICYTACJE
wyznaczone zostały sprzedaż ruchomości na 18 stycznia r. b. przy ul. Zawadzkiej № 17, meble oszacowane na sumę rub. 250, 5 lutego r. b. przy ul. Piotrkowskiej № 167, 20 warsztatów na sumę rub 2600, 6 lutego r. b. przy ul. Piotrkowskiej 123, meble i pianino, na sumę rub. 1155.
KOMORNIK: Hykiel.

Adwokat A. Zieliński
mieszka obecnie ul. Wólczańska 21.

Roczne i półroczne Kursy Handlowe Stanisława Łipińskiego
Piotrkowska 157 Piotrkowska 157
Wykłady w nowej grupie rozpoczęły się dnia 16 stycznia 1918 r.
Kancelarja otwarta codziennie od godz. 5—7 wiecz.

Oddział **Opałowy** przy Wydziale Zaprojektowania miasta ogłasza, że od dnia dzisiejszego rozpoczyna detaliczną sprzedaż **rabanego drzewa** na dwóch magistrackich placach, a mianowicie: na ul. Konstanytnowskiej Nr. 99 i na placu Steinerta, Karolew.
Cena za rabane sosnowe drzewo mk. 1.50, zaś za dębowe i brzożowe mk. 1.80 za pud.
Kwitły na odbiór tego drzewa sprzedaje Oddział Opałowy — magistratu, Nowy Rynek Nr. 14.